

Täysistunto

Keskiviikko 4.10.2023 klo 14.03—16.27

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain ja poliisilain 5 luvun 10 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 7/2023 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 3/2023 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 3/2023 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Yleiskeskustelu, edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.35 **Mauri Peltokangas ps** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Esittelen lyhyesti valiokunnan mietinnön hallituksen esityksestä seitsemän Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain 3 luvun salaisia tiedonhankintakeinoja koskevia säännöksiä. Lisäksi tehdään tekninen muutos poliisilakiin. Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalakiin ehdotetut muutokset liittyvät kiinteästi helmikuussa 2023 hyväksytyihin pakkokeinolain ja poliisilain muutoksiin, jotka ovat tulleet voimaan nyt 1.10. kuluvaan vuotta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain salaisten tiedonhankintakeinojen sääntely on yhdenmukaista pakkokeinolain ja poliisilain vastaavan sääntelyn kanssa, sillä salaisia tiedonhankintakeinoja voidaan käyttää pääasiassa samojen edellytysten perusteella rikoksen estämiseen ja tietyissä tapauksissa myös vaaran torjumiseen kuin salaisia pakkokeinoja rikosten selvittämiseen. Esitutkintaviranomaisten käytössä olevien tiedonhankintakeinojen yhdenmukainen sääntely on keskeistä toimivan viranomaisyhteistyön näkökulmasta. Asiallisesti samojen keinojen sääntelyssä ei ole tarkoituksenmukaista olla perusteettomia eroja. Selkeä ja johdonmukainen sääntely lisää paitsi käsittelyn tehokkuutta myös tiedonhankintakeinojen kohteena olevien yhdenvertaista kohtelua.

Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan painopisteenä on ihmisten rajan ylittämiseen liittyvän rikollisuuden torjunta. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi laittoman maahantulon järjestäminen ja törkeä laittoman maahantulon järjestäminen, niihin liittyvät ihmiskaupparikokset sekä valtionrajarikokset ja matkustusasiakirjoihin liittyvät väärennysrikokset. Hallituksen esityksen tarkoituksena on parantaa Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan edellytyksiä sekä yhdenmukaistaa ja selventää säännöksiä. Hallintovaliokunta pitää tärkeänä huolehtia siitä, että Rajavartiolaitos voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti myös jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2023 vp

Arvoisa puhemies! Valiokunta pitää mietinnössään perusteltuna televalvonnasta päättämistä ja näppäimistökuuntelua ja peiteltyä tiedonhankintaa tietoverkossa koskevan sääntelyn muuttamista vastaamaan hiljattain muutettua pakkokeinolain ja poliisilain sääntelyä. Valiokunta toteaa, että Rajavartiolaitoksen tutkittavaksi kuuluvien rikosten valmistelu on siirtynyt yhä enemmän tietoverkkoihin ja kansainvälistynyt, mikä on vaikeuttanut rikosten estämistä ja selvittämistä. Valiokunta katsoo, että ehdotettu toimivaltuus mahdollisuudesta kohdistaa henkilöön peiteltyä tiedonhankintaa tietoverkossa tehostaa Rajavartiolaitoksen mahdollisuuksia puuttua tietoverkoissa valmisteltaviin rikoksiin, mikä edesauttaa osaltaan myös reaali maailmassa tehtävien rikosten estämistä.

Hallintovaliokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina. Valiokunta pitää sääntelykokonaisuuden johdonmukaisuuden vuoksi tärkeänä, että muutokset tulevat voimaan mahdollisimman pian. Valiokunnan mietintö on yksimielinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Vornanen, olkaa hyvä.

14.39 Timo Vornanen ps: Arvoisa puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annettua lakia ja poliisilakia. Rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa annetun lain muutokset koskevat eräitä salaisia tiedonhankintakeinoja ja niiden käytön edellytyksiä. Mahdollisesti hyväksyttävän poliisilain muutos olisi tekninen. Salaisena tiedonhankintakeinona toteutettavan televalvonnan lupaa ei enää jatkossa lähtökohtaisesti rajoitettaisi vain tiettyihin luvan hakemisen hetkellä tiedossa oleviin teleosoitteisiin tai telepäätelaitteisiin. Peitelty tiedonhankinta ehdotetaan mahdollistettavaksi tietoverkossa tehtynä ennalta estettäessä Rajavartiolaitoksen tutkittavaksi kuuluvaa rikosta, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalaissa säädetään muun ohella Rajavartiolaitoksen tutkittavaksi kuuluvista rikoksista ja salaisesta tiedonhankinnasta niiden estämiseksi. Rajavartiolaitos voi käyttää esimerkiksi televalvontaa ja teknistä tarkkailua tutkittavakseen kuuluvan rikoksen estämiseen. Rajavartiolaitoksella ei sen sijaan ole oikeutta esimerkiksi telekuunteluun toisin kuin poliisilla. Laissa säädetään salaisten tiedonhankintakeinojen käytön yleisistä ja kunkin tiedonhankintakeinon käytön erityisistä edellytyksistä.

Rikostorjunnalla tarkoitetaan rikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä. Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan painopisteenä on ihmisten rajan ylittämiseen liittyvän rikollisuuden torjunta. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi laittoman maahantulon järjestäminen ja törkeä laittoman maahantulon järjestäminen, niihin liittyvät ihmiskaupparikokset sekä valtionrajarikokset ja matkustusasiakirjoihin liittyvät väärennysrikokset.

Tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on parantaa Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan edellytyksiä sekä yhdenmukaistaa ja selventää säännöksiä. Hallintovaliokunta on tätä asiaa käsitellessään pitänyt tärkeänä huolehtia siitä, että Rajavartiolaitos voi hoitaa tehtävänsä tehokkaasti myös jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Rajavartiolaitoksen rikostorjuntalain 16 §:ssä säädettyä televalvonnan käytön edellytyksiä ei tässä hallituksen esityksessä ehdoteta muutettavaksi. Televalvonnasta päättämistä koskevaan lain 18 §:ään ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset, jotka on tehty aiemmin pakkokeinolakiin ja poliisilakiin. Televalvonnasta päättää jatkossakin tuomioistuin pidättämiseen oikeutetun virkamiehen vaatimuksesta. Lupaa televalvontaan ei ehdotuksen mukaan kuitenkaan enää pääsääntöisesti rajoiteta tiettyihin luvan hakemisen hetkellä tiedossa oleviin teleosoitteisiin tai telepäätelaitteisiin, vaan tuomioistuin voi myöntää luvan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2023 vp

yleisesti tietyn henkilön hallussa tai käytössä oleviin teleosoitteisiin tai telepäätelaitteisiin. Televalvontaluvan muuttamisen henkilösidonnaiseksi arvioidaan vähentävän jonkin veron lupakäsittelyiden määrää tuomioistuimissa.

Arvoisa puhemies! Tämä käsittelyssä oleva esitys on Rajavartiolaitoksen operatiivista toimintaa tukeva ja maamme sisäistä turvallisuutta edistävä. Haluan kiittää sisäministeri Rantasta ja koko hallitusta tästä esityksestä. Kannatan tätä esitystä erittäin lämpimästi ja toivon näiden muutosten tulevan voimaan mahdollisimman pikaisesti. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz, olkaa hyvä.

14.44 Ben Zyskiewicz kok: Arvoisa herra puhemies! Arvoiset kansanedustajat! Kuten kahdessa edellä käytetyssä puheenvuorossa on käynyt ilmi, tässä on kyse siitä, että Rajavartiolaitokselle annetaan eräitä samoja pakkokeinovaltuuksia, jotka on aikaisemmin annettu poliisin käyttöön. Valiokunta yksimielisesti pitää tätä tärkeänä, koska esimerkiksi viranomaisyhteistyön kannalta on tärkeitä, että kun tutkitaan ja selvitetään samoja tapauksia, on olemassa samanlaiset valtuudet. Ne rikokset, joita Rajavartiolaitos selvittää ja pyrkii torjumaan ennalta, liittyvät, kuten täällä on käynyt ilmi, muun muassa laittoman maahantulon järjestämiseen ja eräisiin ihmiskaupparikoksiin. On tärkeitä, että Rajavartiolaitoksella on mahdollisimman hyvät mahdollisuudet näiden rikosten ennaltaehkäisemiseen ja selvittämiseen.

Tämänkin lain yhteydessä sekä oikeusasiamiehen kanslia että myös oikeusministeriö ovat olleet sekä lausuntojen yhteydessä että valiokunnassa jonkun verran varauksellisia ja esimerkiksi sanoneet, että näinhän tässä käy, että kun poliisi saa jotkut valtuudet, niin sitten perässä tulee esimerkiksi Rajavartiolaitos. Tätä on pidetty jollain tavoin kielteisenä kehityksenä. No, minä olen tietysti päinvastaista mieltä. On myönteistä, että kun on annettu poliisille lisää pakkokeinomahdollisuuksia rosvojen kiinni saamiseen ja rikosten ennalta estämiseen ja niiden selvittämiseen, niin vastaavanlaisia tapauksia selvittävät muut viranomaiset — tässä tapauksessa Rajavartiolaitos, myöhemmin Tulli — saavat vastaavia oikeuksia.

Tämä oikeusministeriön ja Oikeusasiamiehen kanslian tämänkin asian yhteydessä esiin tuoma lievä huoli liittyy siihen, että nähdään, että tällainen poliisin tai tässä tapauksessa Rajavartiolaitoksen pakkokeinojen lisääminen jollain tavoin olisi huolestuttavaa kansalaisten perus- ja ihmisoikeuksien kannalta. Kukaan meistä ei tietystikään kannata mitään ”isoveljiä valvoo” -yhteiskuntaa, mutta oikeusministeriölle, Oikeusasiamiehen kanslialle ja niin sanotuille ihmisoikeusjuristeille, joita joskus olen kutsunut konnanoikeusjuristeiksi, haluan huomauttaa, että myös turvallisuus, ihmisten turvallisuus, on perusoikeus, se löytyy perustuslain 7 §:stä. Tällainen mielestäni vähän vanhakantainen ajattelu, että perus- ja ihmisoikeudet ovat toisessa vaakakupissa ja sitten tämä ihmisten turvallisuus ja siihen liittyvät viranomaisten toimivaltuudet ovat toisessa vaakakupissa, ei mielestäni anna tilanteesta täsmällisesti oikeata kuvaa. Päinvastoin samassa vaakakupissa samanaikaisesti pitää edistää perus- ja ihmisoikeuksia ja niihin kuuluvaa ihmisten turvallisuuden vahvistamista.

No, tietystikään ihmisten turvallisuutta ei kenenkään meidän mielestä voi edistää ja vahvistaa millä keinoin tahansa. Kukaan meistä ei hyväksy, että kiinni saatua rosvoa voitaisiin vaikkapa kiduttaa, jotta hän sitten kidutuksen uhrina paljastaisi rikoskumppaneitaan, jotta heidätkin saadaan kiinni, tai jotain kaavailemiaan uusia ihmisten turvallisuuden kannalta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2023 vp

vaarallisia rikoksia. Ei tietystikään. Mutta kyllä tämä turvallisuuden perusoikeus pitää myös oikeusministeriössä ja Oikeusasiamiehen kansliassa ja — vähän nyt sanoisin — myös Asianajajaliitossa ja Lakimiesliitossa ymmärtää näiden muiden perusoikeuksien rinnalla tärkeäksi perusoikeudeksi. Tälläkin hetkellä, tänä aamuna, poliisi on kertonut, miten huumeita Suomeen tuovat vaaralliset ulkomaalaiset rikolliset ovat ulottaneet toimintaansa Suomeen, ovat täällä verkostoitumassa suomalaisten rikollisten kanssa. Kyse on valtavista huumemääristä, ja niiden muodostama vaara ihmisten turvallisuudelle on suuri — puhumattakaan niistä väkivaltaisuuksista, joihin tällaiset huumejengit ovat Ruotsissa viime kuukausina enenevässä määrin syyllistyneet, joita vastaavia emme todellakaan halua Suomessa nähdä.

Olen sitä mieltä, että Suomessa lainvalvontaviranomaisille pitää antaa kaikki ne toimivaltuudet, jotka Suomen kaltaisessa oikeusvaltiossa voidaan viranomaisille antaa. Konnat menevät edellä, ottavat käyttöön kaikki teknologian mahdollisuudet, kaikki, mitä nämä nyt ovat, bitcoinit ja muut, ja viranomaisille pitää antaa kaikki ne mahdollisuudet, jotka oikeusvaltiossa, kuten Suomessa, voidaan antaa. Ylikireä tulkinta esimerkiksi perustuslakivaliokunnassa yksityisyydensuojasta, joka estäisi viranomaisia toimimasta tai estäisi hyvää ja tärkeää viranomaisyhteistyötä näissä asioissa, ei todellakaan ole tarpeen.

Arvoisa puhemies! Sanon lyhyesti vielä, kun tässä on kyse laittoman maahantulon järjestämisestä, että uusi hallitus on siis — ja hyvä niin — antamassa Suomen lainvalvontaviranomaisille kaikki ne mahdollisuudet toimintaan ja rosvojen kiinni saamiseen ja rikosten estämiseen, joita oikeusvaltiossa voidaan antaa. Siis uusi hallitus on näin ohjelmansa mukaan tekemässä, ja hyvä niin. Haluan vielä maahanmuutosta sanoa sen, että jotkut ovat väittäneet, että hallitusohjelmassa joidenkin maahanmuuton kiristämisten takana olisi rassistisia ajatteluja. [Puhemies koputtaa] No ei todellakaan ole. Maahanmuuttoa pitää kiristää esimerkiksi sen vuoksi, että sellaiset porsaanreiät eivät enää olisi mahdollisia, [Puhemies koputtaa] että vaimonsa murhaan syyllistynyt irakilainen murhamies kävelee Suomessa täysin vapaana. [Perussuomalaisten ryhmästä: Juuri noin, hyvä puhe!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, olkaa hyvä.

14.51 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Olen aina tottunut ihailemaan edustaja Zyskowiczin puheenvuoroja ja lahjakasta verbalistiikkaa. Hän on retoriikan mestareita tässä salissa, ja on aina miellyttävää kuunnella sitä. Tällä kertaa kuitenkin jouduin hieman kaivahtamaan. Te käytitte selkeästi vertailuja... Näin kyllä myöskin sen, mistä puristaa se ketunhantä, jota kannatte kainalossanne, kun totesitte, että ihmisoikeusjuristeista te usein käytätte myöskin termiä ”konnanoikeusjuristi”. Edustaja Zyskowicz, minä edustan Suomen eduskuntaa Euroopan neuvostossa, joka on johtavin ihmisoikeusinstituutio täällä, ja me olemme vakavissa asioissa kiinni. Me emme ole kiinni missään konnien puolustusorganisaatiossa, vaan kun me puhumme ihmisistä ja ihmisoikeuksista, me puhumme keskeisimmistä arvoistamme, mitkä me kaikki täällä yhdessä jaamme, ja keskeisin ihmisoikeus on oikeus elämään. Te viittasitte tässä laittomaan maahanmuuttoon, ja siinä te teitte välittömästi rinnastuksen, [Mauri Peltokangas: Kehottaisin kuuntelemaan puheenvuoroa!] että laitton maahanmuuttaja olisi konna jossakin kulmassa. Minulle jäi todella... Edustaja Zyskowicz, katsokaa ihmistä silmiin ihmisenä. Meillä on ihmisiä, jotka monissa kohtaa me leimaamme laittomiksi maahanmuuttajaksi. Heillä on elämänkulma jossain äärimmäisen vaikeassa tilanteessa — äärimmäisen vaikeassa tilanteessa — ja silloin ei pidä lähteä kevyillä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2023 vp

heitoilla tässä salissa käyttämään keskusteluterminologiaa, joka ohjaa huomion pois ihmisen hädästä. Ja kun Euroopan neuvostossa näistä asioista puhutaan, määritellään ihmisoikeusnormisto, jolla myöskin meillä Suomessa toimitaan, niin minusta tuntuu loukkaavalta, kun te käytätte termiä ”konnanhoitovirasto”.

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

14.53 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitän edustaja Kiljusta ystävällisistä sanoista, jotka sisältyivät hänen puheenvuoronsa alkuosaan. Haluan korostaa sitä, että en äskeisessä puheenvuorossani enkä missään muussakaan puheenvuorossani ole nimittänyt maahanmuuttajia konniksi. Kun minä puhun konnista, niin minä puhun rosvoista ja konnista. Esimerkiksi tämä irakilainen, vapaana Suomessa kävelevä murhamies, joka on siis vaimonsa murhan tilannut ja aiheuttanut, on konna.

Mutta mitä tarkoitan sillä, että joskus olen kutsunut näitä niin sanottuja ihmisoikeusjuristeja konnаноikeusjuristeiksi? Otan esimerkiksi puheenvuoron, jonka käytin muutama päivä sitten tässä salissa eduskunnan oikeusasiamiehen kertomuksesta. Jokainen voi tuolta kertomuksesta katsoa, että kaikissa esille ottamissani tulkinnanvaraisissa tilanteissa oikeusasiamies on tehnyt vankien hyväksi tulkintoja, jotka joiltakin osin ovat jopa kyseenalaisia lainsäätäjän tahdon aidon tulkitsemisen kannalta. Tuossa puheenvuorossani esimerkiksi kerroin, että vankilalle on annettu oikeus eräissä tilanteissa valvoa vangin viestittelyä, kun tämä tekee sitä puhelimellaan. Mutta tässä keississä, joka on tuolta kertomuksesta löydettävissä — sivunumeroa en ulkoa muista — vanki ei käyttänyt viestittelyyn puhelintaan vaan siinä käytetään ilmaisua, että hän viestitteli ”internetin välityksellä”. Kun olen tällainen digiootti, en ihan tiedä, mitä se tarkoittaa, mutta päätän, että hän käytti ilmeisesti tablettia tai tietokonetta. Oikeusasiamies tulkitsi, että no sitä ei saa valvoa. — Edustaja Kiljunen, se löytyy sieltä kertomuksesta.

Toinen oli sellainen, että kun... — Nyt menen jatkamaan tuolta pöntöstä. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa puhemies! Kolme minuuttia ei ihan riitä, jotta tämä asia saataisiin edustaja Kiljuselle selitettyä. — Toinen keissi, jonka nostin esiin, oli sellainen, että laissa on sanottu — nyt en muista niitä ilmaisuja, mutta idea on sellainen — että voidaan puuttua pukeutumiseen, jos vangeilla on sellaisia asuja, jotka aiheuttavat uhkaa turvallisuudelle ja muiden vankien turvallisuudentunteelle. Laissa on joku sellainen sana, joka viittaa siihen, että voidaan osin tähän pukeutumiseen puuttua. Vankilassa oli sitten kielletty ilmeisesti tämmöisiltä liivijengiläisiltä, näin ymmärsin, sekä liivit että housut, noin suunnilleen. Oikeusasiamies saivarteli, että ei, koska tässä laissa ei puhuta kokonaan asujen vaihtamisesta vaan tässä puhutaan vain — nyt en taas muista sanamuotoa — siitä, että osin voidaan, ja näin ollen katsottiin, että näin ei olisi lakia pitänyt tulkita.

Toinen esimerkki näistä konnаноikeusjuristeista: Te kaikki tiedätte, että Amerikassa liittovaltion poliisi teki erittäin ovelan jutun. Se antoi rosvoille, siis rosvoille, kännykät tai verkot — nyt taas en osaa näitä termejä niin tarkasti — joita rikolliset luulivat turvallisiksi. Näitä kännyköitä tai verkkoja käyttäen he viestittelivät keskenään. Tämän ansiosta ympäri maailman, koska FBI sitten antoi näitä tietoja ympäri maailman, on pystytty estämään murhia, on pystytty selvittämään murhia, on pystytty estämään huumekauppoja, on pystytty selvittämään erittäin vakavia huumorikoksia, on jopa pystytty löytämään vankien — anteeksi, konnien, siis rosvojen — oma kidutuskammio. Mitä Suomessa? Suomessa on ihan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2023 vp

oikein, että näitä FBI:n antamia tietoja on voitu oikeudessa käyttää. Mutta yksi konnan oikeusjuristi jatkaa Suomen oikeuslaitoksessa taistelua sitä vastaan, että näitä saa hyödyntää. Siis hän vaatii niin sanottuun hyödyntämiskieltoon näitä FBI:n kautta tulleita tietoja. Hän ei ole menestynyt, ei alioikeudessa eikä hovioikeudessa, ja taitaa ensimmäinen keissi tällä hetkellä olla korkeimmassa oikeudessa. Tätä sitten: kun meillä on täysi näyttö ja me ollaan saatu se FBI:ltä ja kun meillä hyödyntämiskieltoon voidaan laittaa todisteita, jos ne vaarantavat oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin, niin nyt sitten Suomessa konnan oikeusjuristit ajavat tätä, että näitä ei saisi käyttää, koska ne muka vaarantavat oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin.

Herra puhemies! Edustaja Kiljunen ja muut, tämänkaltaisia tilanteita tarkoitan. Näitä on ollut paljon muitakin. Voin kertoa esimerkkejä, kun tässä on vähän aikaa. Esimerkiksi tällä hetkellä Suomessa, jos meiltä löytyy vaikkapa Kaisaniemen puistosta raiskattu ja murhattu nuori nainen ja siitä löytyvät vierestä vaikkapa viinapullosta sormenjäljet, jos ne sormenjäljet löytyvät poliisin rekistereistä eli on joku vanha tekijä, niitä saa käyttää, mutta jos ne sormenjäljet löytyvätkin passirekisteristä, niin niitä ei saa käyttää. Eihän se ole mikään näyttö tekijästä, mutta varmasti se edesauttaisi rikoksen selvittämistä, kun joku läsnä ollut ihminen pystyttäisiin tällä tavoin jäljittämään. Totta kai on ihan normaali näyttökynnys, mikä rikoksissa pitää olla.

Tämän hetken Suomen lainsäädäntö on siis sellainen, että näitä sormenjälkiä ei saa käyttää. No, nyt Orpon hallitus aikoo lakia muuttaa — erinomaista! [Perussuomalaisten ryhmästä: Hyvä! — Kyllä!] Mutta eikös tässäkin ole jo nostettu huoli, muun muassa Helsingin Sanomien pääkirjoitusta myöten, että taas ovat perus- ja ihmisoikeudet vaarassa, jos törkeitä rikoksia — ei pelkästään murhaa ja raiskausta vaan myös muita törkeitä rikoksia, vaikkapa törkeää lapsen seksuaalista hyväksikäyttöä — silmällä pitäen voisi passirekisteristä ja ulkomaalaisrekisteristä etsiä, josko sieltä löytyisi näille sormenjäljille haltija, ja se edesauttaisi tällaisen törkeän rikoksen selvittämistä. Tällaisten toimivaltuuksien antamisen vastustajia, jotka aina varoittavat näissä tilanteissa, että taas ovat ihmisten perusoikeudet vaarassa, olen joissakin tilanteissa kutsunut konnan oikeusjuristeiksi. — Kiitos. [Perussuomalaisten ryhmästä: Erinomainen puhe!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, olkaa hyvä.

15.00 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! En aio jatkaa tätä keskustelua paljon pidempään. Haluan vain sanoa sen ongelman, missä me olemme silloin liikenteessä, jos me rupeamme leimaamaan yleiskategorialla yksittäisten esimerkkien kautta. Me tiedämme hyvin, että yksittäiset esimerkit eivät sinänsä ole todisteita. Ne ovat tärkeitä ilmiöitä, jotka on syytä tunnistaa ja nähdä ne vaikeudet siellä. Te leimasitte edelleenkin jopa valtakunnan päälehden, Helsingin Sanomat, konnan oikeuslehdeksi. [Eduskunnasta: Sehän on sitä!] Voin kääntää sen siihen kulmaan, miten te tämän tulkitsette, kun te puhutte laajalla kategorialla — ihmisoikeusjuristit, niin sanotut konnan oikeusjuristit, ja niin edelleen. Voi olla yksittäisiä keissejä, joissa jotkut ihmisoikeusjuristit saattavat jonkun asian kautta vaatia siihen muutoksia — kerroitte itse, että oikeusjärjestelmämme näkee asiat suhteellisina tässäkin kohdassa.

Se suurin vaikeus tässä koko ajan on se, että mennään liian isoilla määrityksillä leimaamaan koko ilmiö, kun meillä on yksittäisiä tapahtumia. Me olemme näistä puhuneet jo mo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 37/2023 vp

neen kertaan täällä aikaisemmassa vaiheessa, ja sen takia tätä keskustelua en yritä jatkaa.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 7/2023 vp sisältyvien 1. ja 2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.